

Hormonbehandling af transkønnede unge

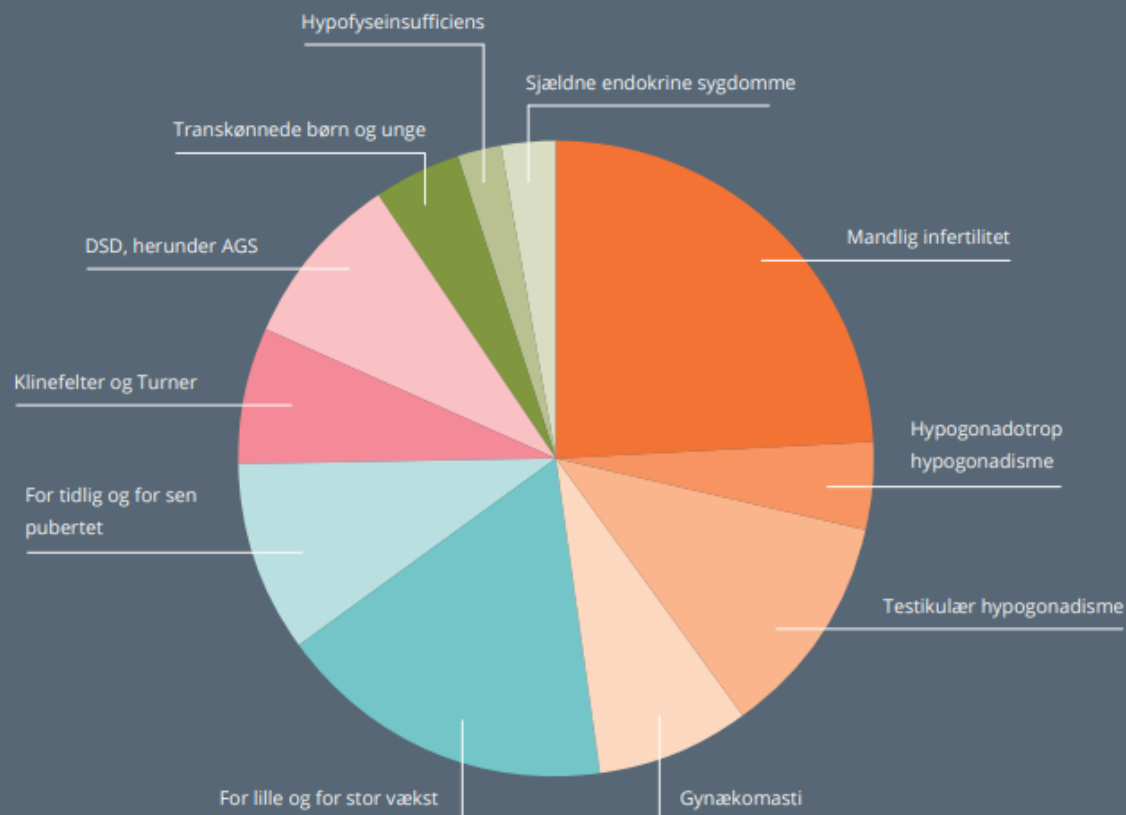
Professor, ledende overlæge
Katharina M. Main

Afdeling for Vækst og Reproduktion, Rigshospitalet

Behandlingstilbud for personer med kønsidentitetsspørgsmål

- Børn & Unge:
Team på Rigshospitalet (Sexologisk Klinik og Afdeling for Vækst og Reproduktion) og Bispebjerg Hospital (Børne-Ungdomspsykiatrisk center)
- Voksne (Centre for Kønsidentitet):
CfK Ålborg
CKI Odense
CKI København

Afdeling for Vækst og Reproduktion Rigshospitalet

Afdelingens organisation

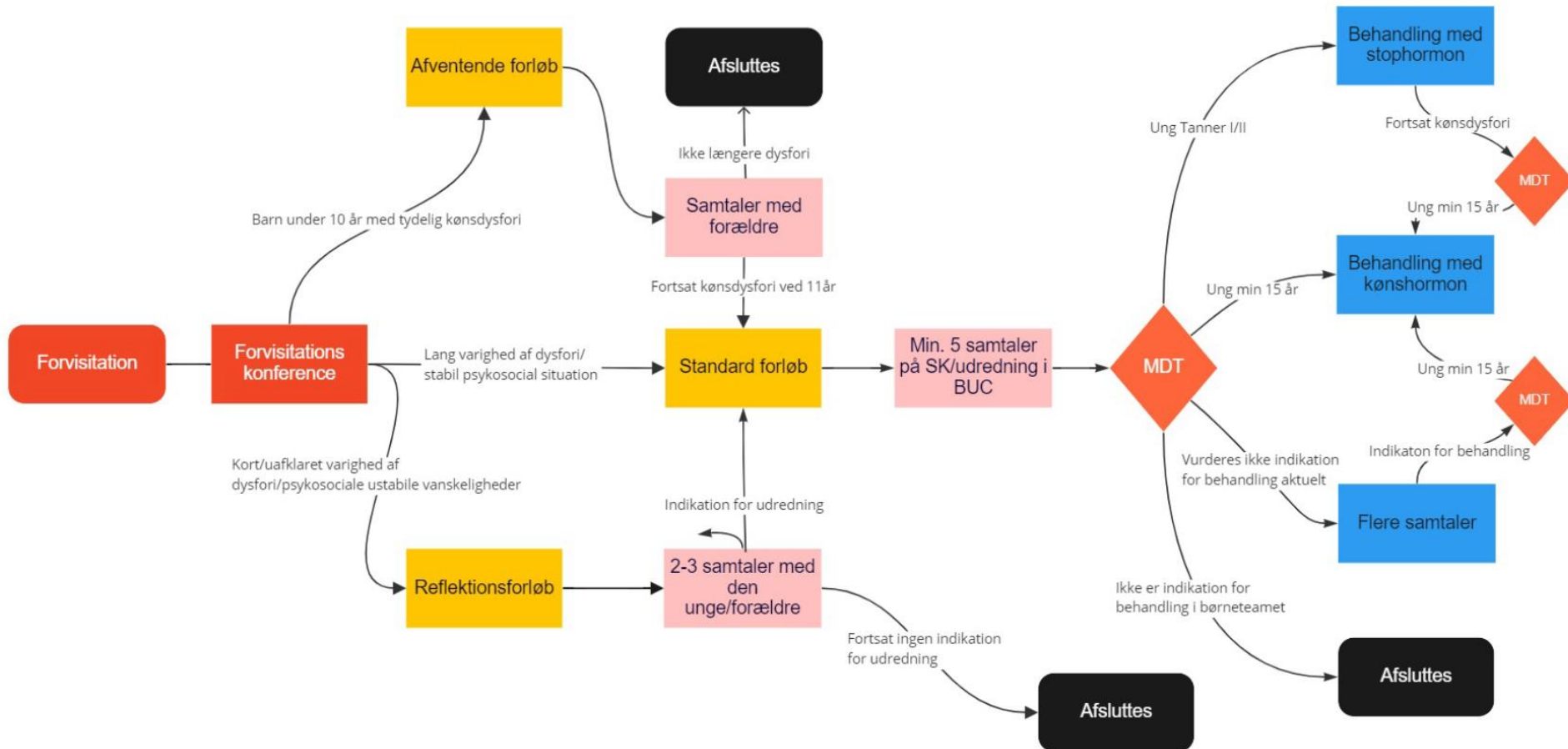
Speciallæger i pædiatri (4)

Yngre læge (1)

Speciallæger i andrologi (3)

Specialsygeplejersker i
børneendokrinologi (3)

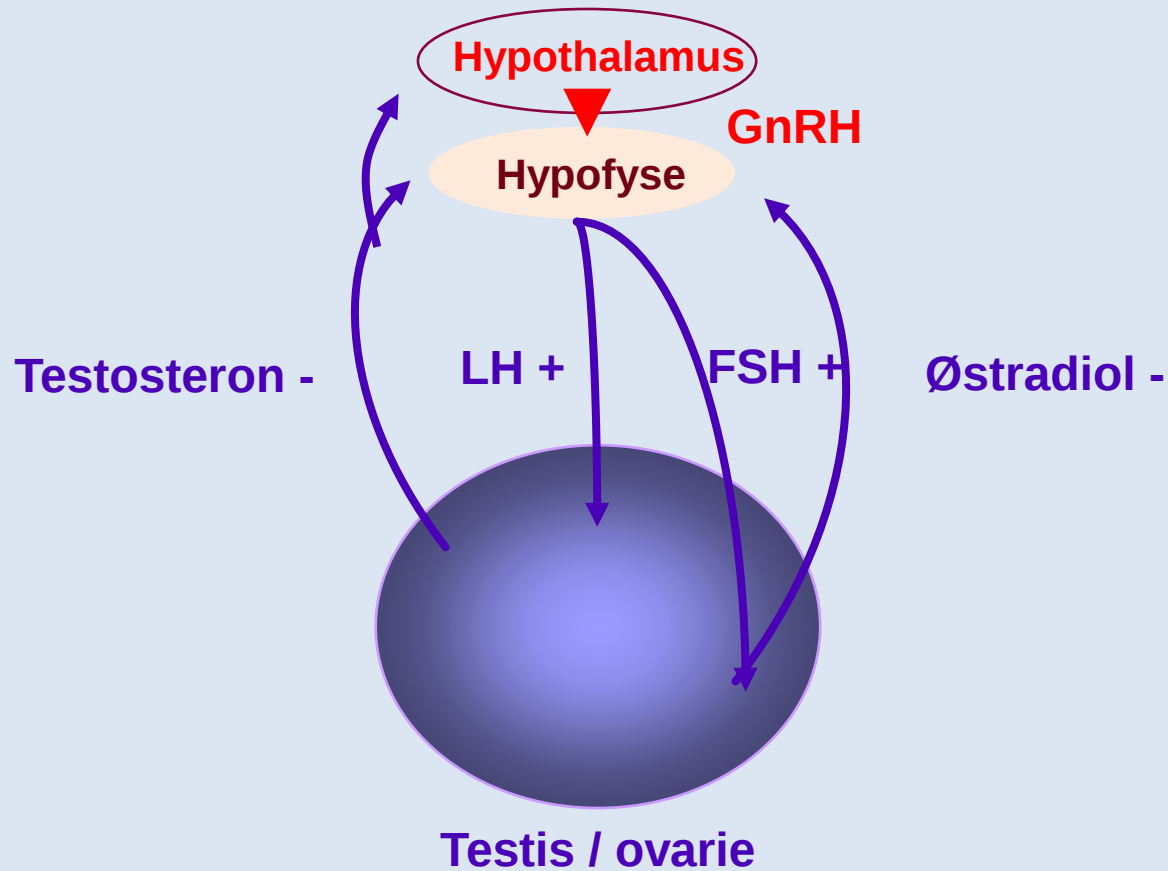
Forløb for henviste børn og unge

ICD 10 diagnosekode

- Tidligere: DF642/DF649 (psykiatrisk diagnose)
- Fra 1.1.17: DZ768E4 / DZ768E2
- Fra ICD-11: kodes under 'sexual health' HA61 og HA61

Hormoner i puberteten

Alder ved start af pubertet

danske børn 2006-2008

Pubertet Piger (år)

B2:	9.9
B4+:	12.3
Menarche:	13.1
PH2:	11.1
PH4+:	12.5

Aksglæde L, Ped 2009

Sen pubertet: > 13 år

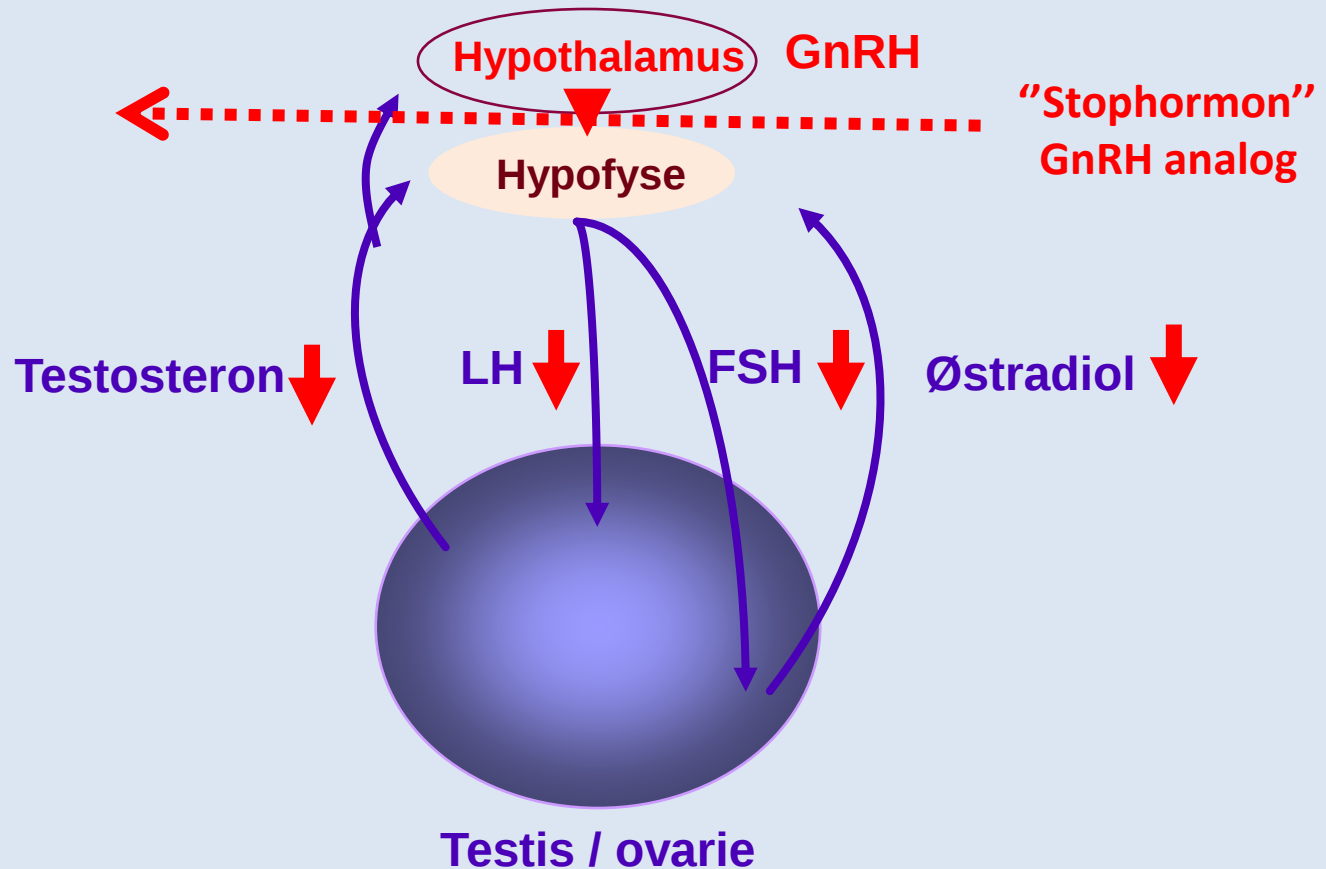
Pubertet Drenge (år)

G2:	11.6
G5:	14.3
Testes:	11.7
PH2:	12.2
PH5:	14.2

Sørensen K, JCEM 2010

Sen pubertet: > 14 år

'Stop'hormon = GnRH analog

Hormonel behandling af unge: Strophormon (reversibel)

- Indsprøjtninger hver 3. mdr s.c. (under huden)
- Indsprøjtning hver 6. mdr i.m. (i musklen)

Hormoner falder og
bliver præpubertale

Effekter af Stophormon i tidlig pubertet

- Pubertet sættes på pause (vækst af bryster, penis, pung og testikler)
- Væksttempo falder
- Pubertet bliver forsinket i forhold til kammerater

Fordel: ro i kroppen, tid til refleksion

Mulige ulemper: påvirkning af sociale relationer, emotionel/seksuel udvikling m.m.

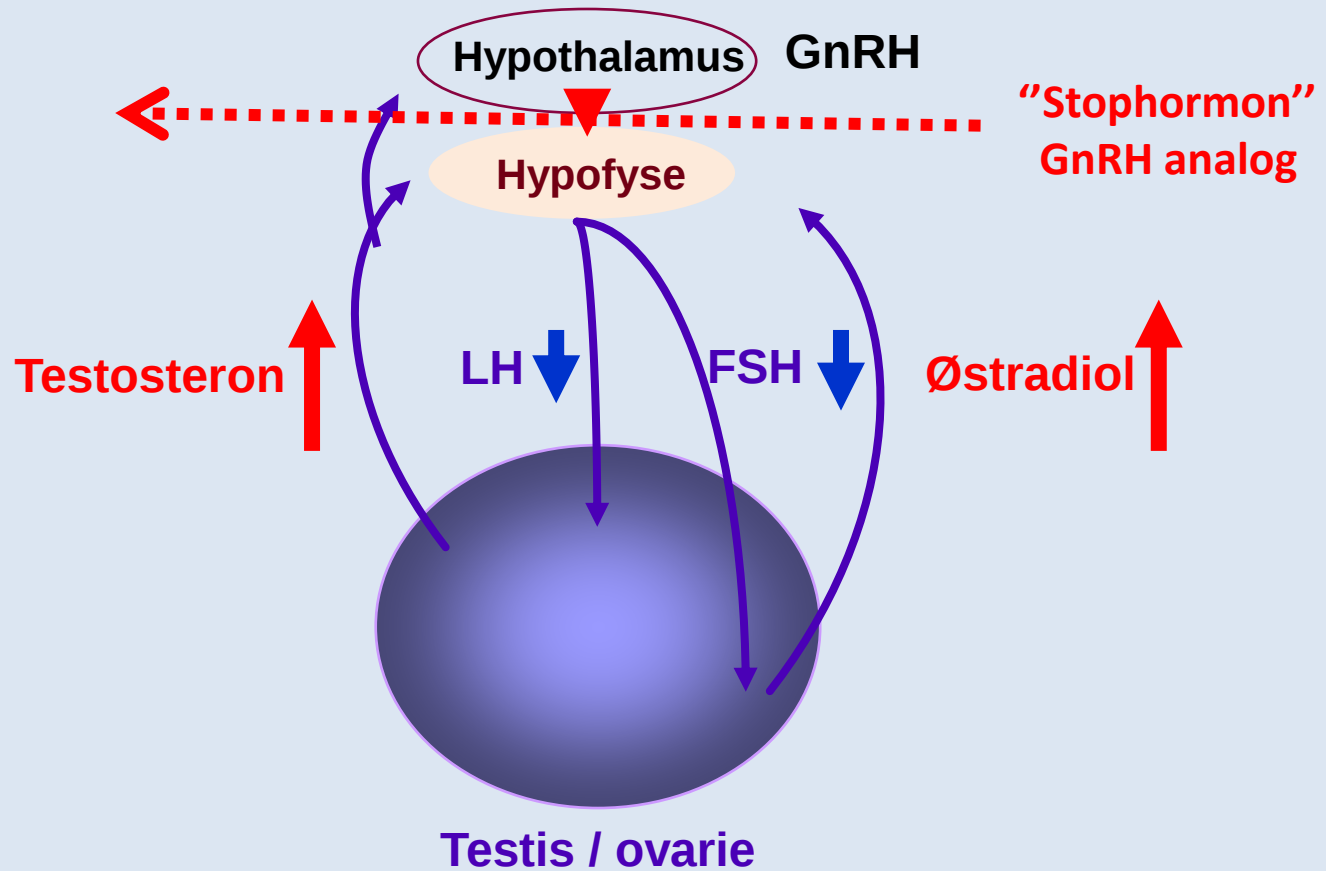
Effekter af Stophormon i sen pubertet

- Menstruation stopper
- Sædcelledannelse stopper
- Sexlyst falder, rejsningsevne falder
- Hedeture

Fordele: kan mindske dysfori

Mulig ulempe: påvirkning af sociale relationer, emotionel/seksuel udvikling, m.m.

'Kryds'hormoner

Hormonel behandling af unge: Krydshormon

Testosteron

Unge:

- Testosteron gel
- (Testosteronkapsler)

Voksne:

- Testosteron gel
- Testosterondepot injektioner

Østrogen

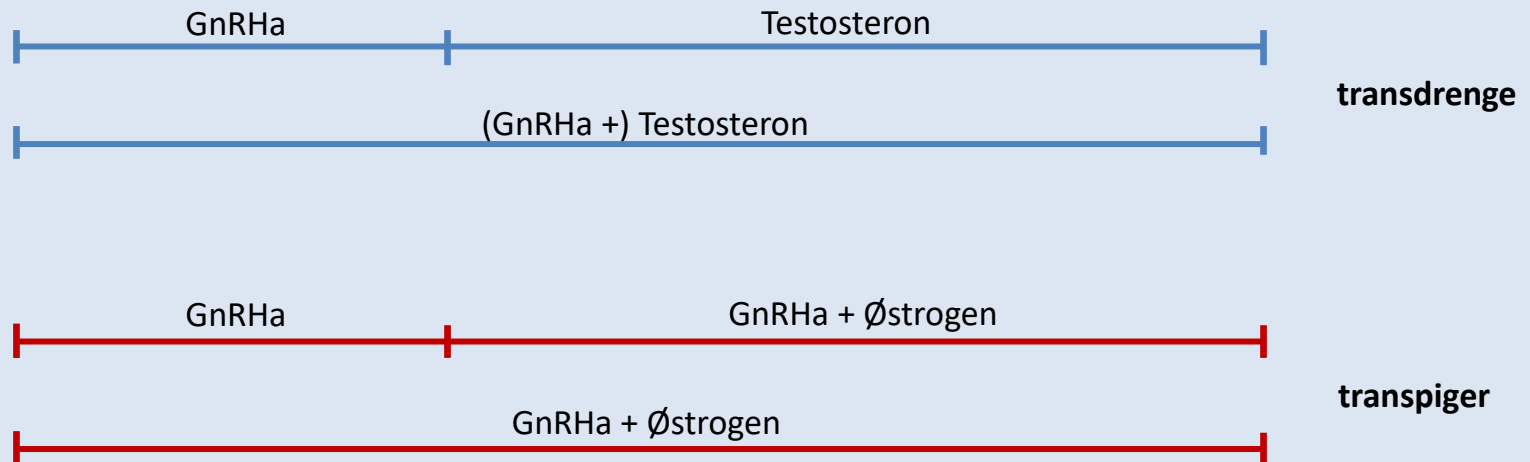
Unge:

- Østradiol plaster
- Østradiol tabletter

Voksne:

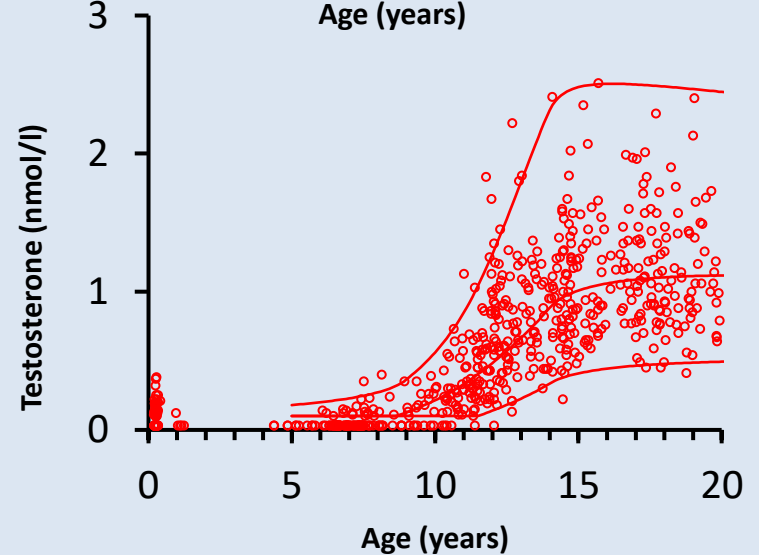
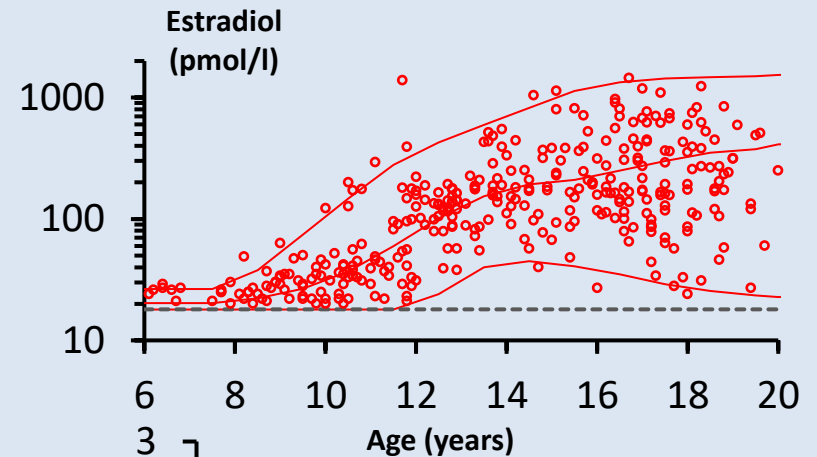
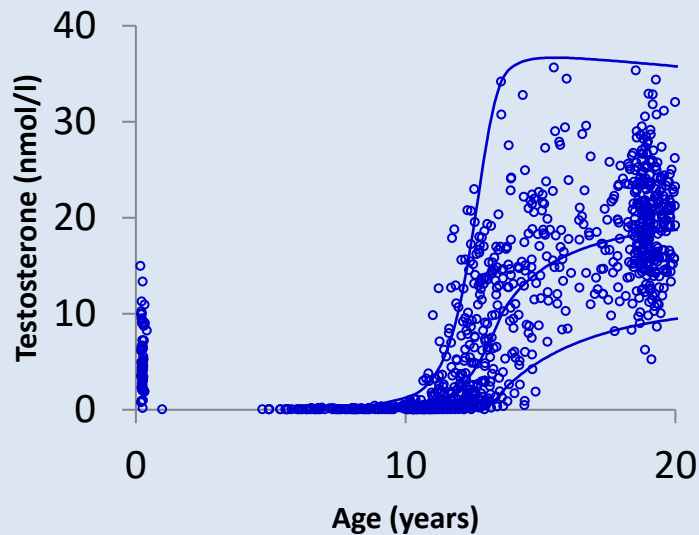
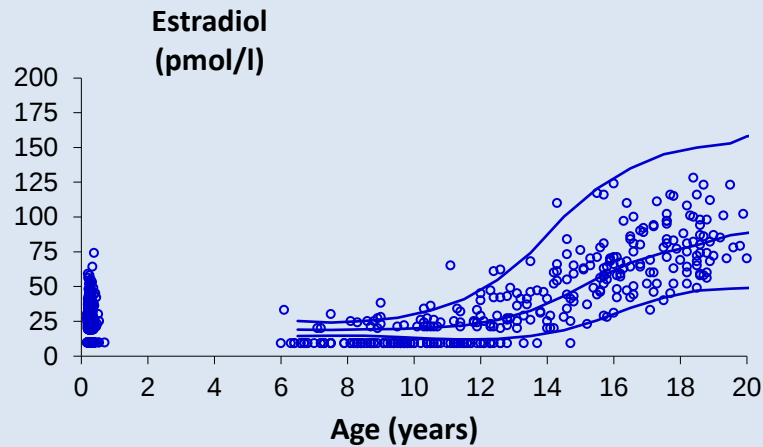
- Østradiol plaster
- Østradiol gel
- Østradiol spray
- Østradiol tabletter

Typer Behandlingsforløb

Kønshormoner

rød= piger, blå=drenge

Effekter af krydshormon (delvis irreversible)

Testosteron

Udvikling af fysiske kønskarakter f.eks. behåring, dybere stemme, større strube, maskuline træk, mere muskelfylde og -styrke

Andre: klitoris vokser, øget libido

Østrogener

Udvikling af fysiske kønskarakter f.eks. bryster, ændret fedtfordeling, mindre muskelfylde og -kraft,

Andre: nedsat rejsningsevne og libido, testikler 'skrumper'

Kontroller

Blodprøver

Hormonmængder

Hæmoglobin/hæmatokrit

Kolesterol og fedtstof

Levertal

Nyretal

Vitamin D

Andet

Blodtryk

Vækst

Knoglealder

Knoglestyrke (DXA)

Kropssammensætning

BMI

Ultralyd af uterus ved
behov

(gennembrudsblødning)

Behandlinger med hormoner

2016-2022

(i alt 231 individer)

Årstal	Stophormon		Krydshormon	
	Antal	Gennemsnitsalder	Antal	Gennemsnitsalder
2016	14	15,5	1	/
2017	34	16,3	30	17,4
2018	40	15,6	50	16,8
2019	27	15,0	42	16,8
2020	20	14,6	33	16,4
2021	10	15,6	27	16,9
2022	5	13,5	16	17,2

Fertilitet transkvinder

- Kryopræservation af sæd: ingen aldersgrænse men en biologisk grænse
- Testikler er ikke færdigudviklet før slutning af pubertet: 1) kan de indhente det senere ved behandlingsstop? 2) hvor længe skal man holde pause?

Fertilitet transmænd

- Ovarier er færdigudviklet ved fødsel
- Ovarier synes mere robuste overfor påvirkning med stophormon og testosteron
- Rapporterede cases hvor transmænd har født
- Kryopræservation af ovarier
/æggedfrysning: endnu ikke et offentligt tilbud

